

aansluiten op het leven van alledag:
een wijkgerichte ggz biedt echte kansen
op zoek naar relevantie voor psychische **gezondheid**

Philippe Delespaul

MIND Perspectiefsessies

ZOOM – 17/8/2020

Redesigning
Psychiatry

de Nieuwe GGZ beweging

(een familie van ideeën)

Redesigning
Psychiatry

SAMENBETER
werken aan vitale wijken

de **beste GGZ** ter wereld

- best opgeleide professionals
- beste toegankelijkheid van zorg
- basisfinanciering
- goede protocollen en richtlijnen
- goed kwaliteitsbeleid

GGZ met (belabberde) **falende** track-record...

- ½ lifetime prevalentie + nooit banaal (en toenemend)
- 1800+ suicides/jaar (en toenemend)
- directe kosten: 12% BNP (zorg); <1% (GGZ); indirect: 5% BNP
- < GGZ-patiënten werken dan kankerpat. (50% van de uitkeringen)
- levensverwachting is -10 jaar (common) tot -25 jaar (EPA)
- > bedden, opnames en gedwongen zorg
- > maatschappelijke stigmatisering (verwarde personen discussie)
- > **professionals 'vluchten' uit de geprioriteerde GGZ**

over psychisch lijden

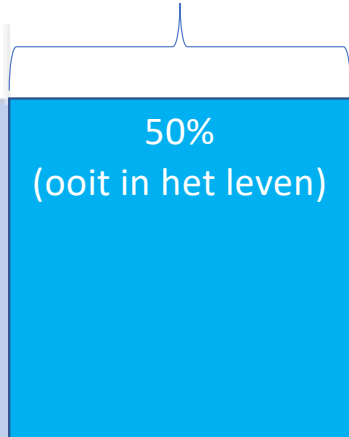
Redesigning
Psychiatry

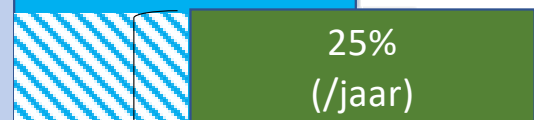
SAMENBETER
werken aan vitale wijken

'lifetime' prevalentie

- 'schaduw' stoornissen
 - 'basale' stoornissen
 - EPA
- } non EPA

publieke gezondheid
e/mHealth

specifieke zorg
(generalistische basis GGZ)

integrale zorg
(specialistische GGZ)

SMI (internationaal)
zorgprevalentie

populatie
(100%)

wat is 'psychisch lijden'?

– wat weten we en wat weten we niet, misschien nooit –

- psychische nood is geen 'ziekte' (zoals griep) of een identiteit (DSM: ik ben...) maar een **kwetsbaarheid**
 - deze kwetsbaarheid is **'verspreid'** aanwezig in de bevolking
 - en kan **'af en toe'** een probleem vormen (ik heb (nu) last, moeite...)
 - een gevolg van **hetgeen ik** (in mijn leefomgeving) **meemaak /meegemaakt heb**
-
- stress ervaren en erdoor ondersteboven zijn, is **normaal**; komt vaak voor
 - echte hulp betekent **vergroten van weerbaarheid** en autonomie
 - de somatische interpretatie van **psychische lijden** is een **'metafoor voor mededogen'**

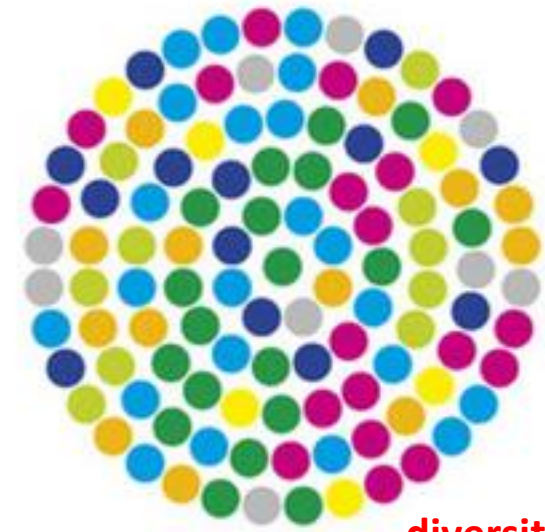
relevant voor de 'burger' als lid van de maatschappij:
visie op (stigma en) publieke gezondheid

exclusie

integratie

inclusie

diversiteit=norm
voorbij 'stigma'
+
evenwaardige
participatie

relevant voor de hulpvragende persoon:

vragen van Jim van Os
(de DSM voorbij)

- Wat is er met je gebeurd?
- Wat is je kwetsbaarheid, wat is je weerbaarheid?
- Waar wil je naartoe?
- Wat heb je nodig?

hulpverleners = proces

**weerbaarder worden
(herstellen)**

**NIET 'genezen'
MAAR ons 'ontwikkelen'**

**kwetsbaarder worden
(litteken op litteken)**

(positieve) gezondheid *(weerbaarheid en herstel)*

Redesigning
Psychiatry

SAMENBETER
werken aan vitale wijken

afwezigheid
van ziekte

(traditioneel, infectieziekten)

optimaal
functioneren

(WHO, 1948)

wat is het doel van zorg?

lijden verminderen
gezondheid realiseren

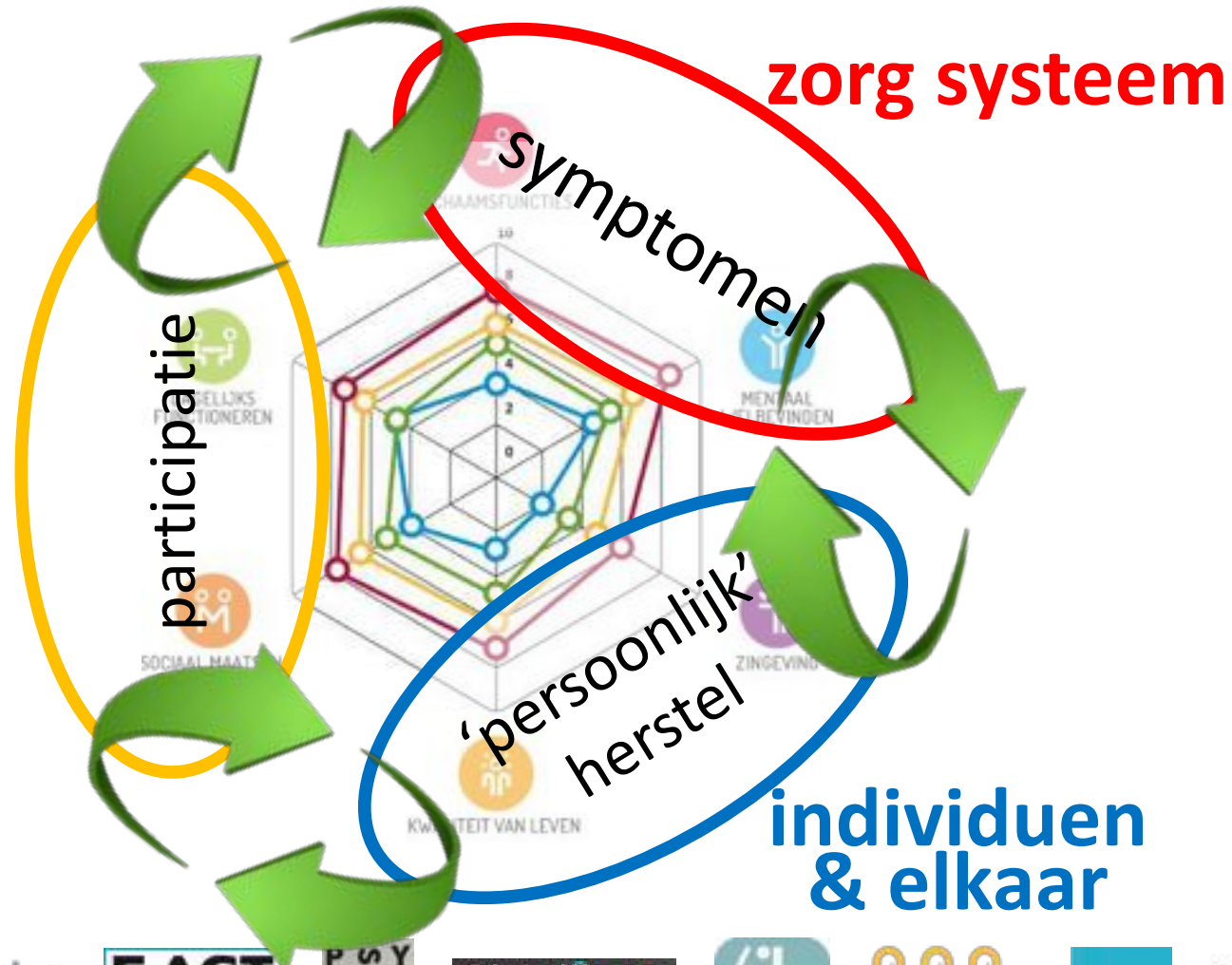
wat is gezondheid?

en hoe bereik of verbeter je gezondheid?

**gezondheid is het vermogen zich aan te passen,
en regie te voeren, in het licht van fysieke,
emotionele en sociale uitdagingen van het leven**
(positieve gezondheid: Huber e.a., 2011)

maatschappij

gezondheid is het vermogen zich aan te passen,
en regie te voeren, in het licht van fysieke,
emotionele en sociale uitdagingen van het leven
(positieve gezondheid: Huber e.a., 2011)

somatische
positieve g

life style
preventie / gedrag

gezondheid
tel

Waarom hebben we een zorgverzekering en geen gezondheidsverzekering ?

een agenda voor psychische gezondheid

Redesigning
Psychiatry

SAMENBETER
werken aan vitale wijken

psychische gezondheid

- ... is breder dan de GGZ alleen (instellingen overschrijdend)
 - ↳ netwerkzorg
- ... samenwerking beheersbaar/mogelijk door kleinschaligheid
 - ↳ wijkgerichte zorg
- ... heeft met het dagelijkse leven van individuen te maken
 - ↳ hetgeen waarin we willen slagen
- ... vraagt een andere vorm van samenwerking (persoonlijke relaties)
 - ↳ nothing about ~~us~~ me, without ~~us~~ me

netwerk zorg

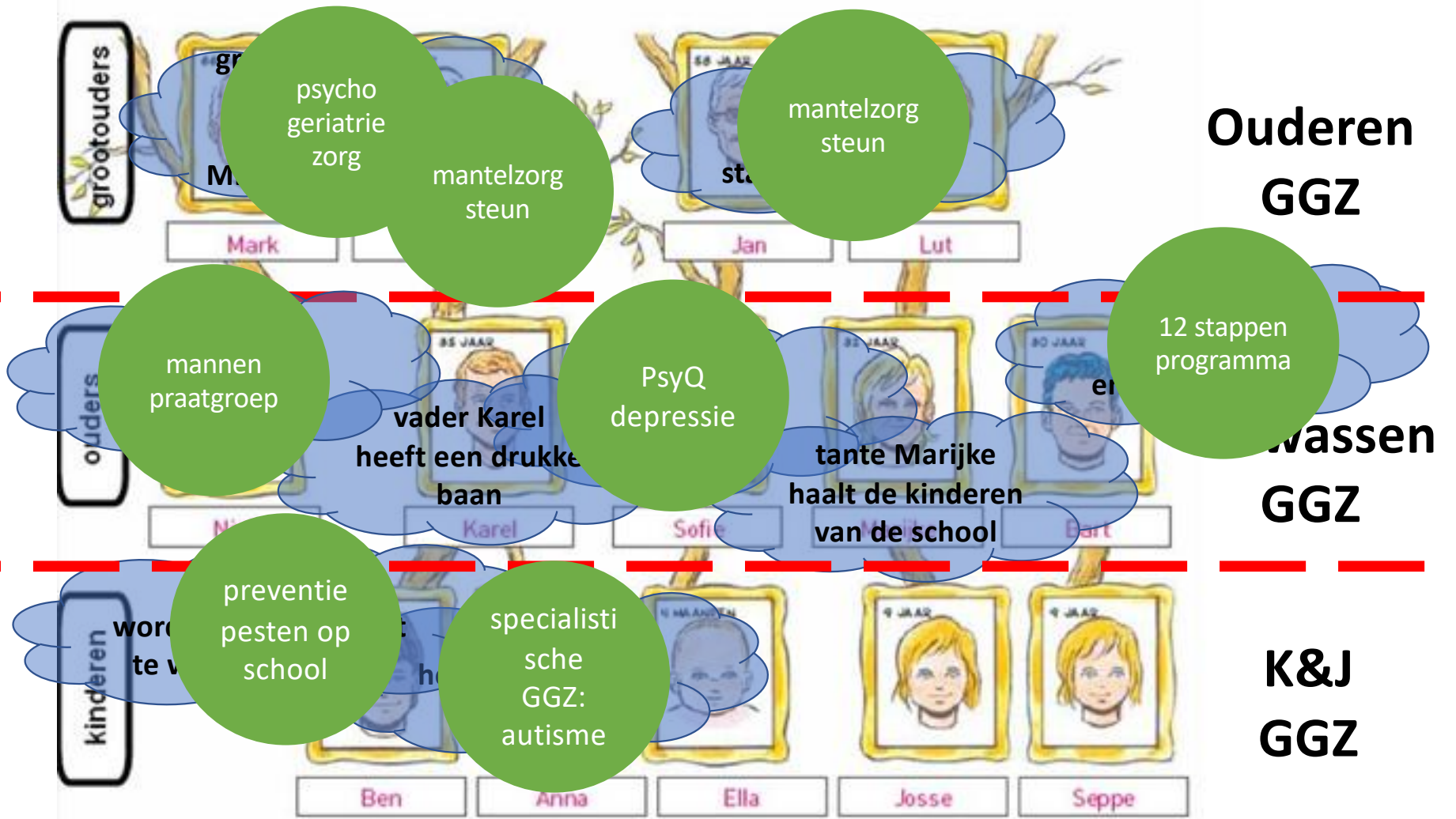
Redesigning
Psychiatry

SAMENBETER
werken aan vitale wijken

transgenerationale zorg

Ouderen
GGZ

Wassen
GGZ

K&J
GGZ

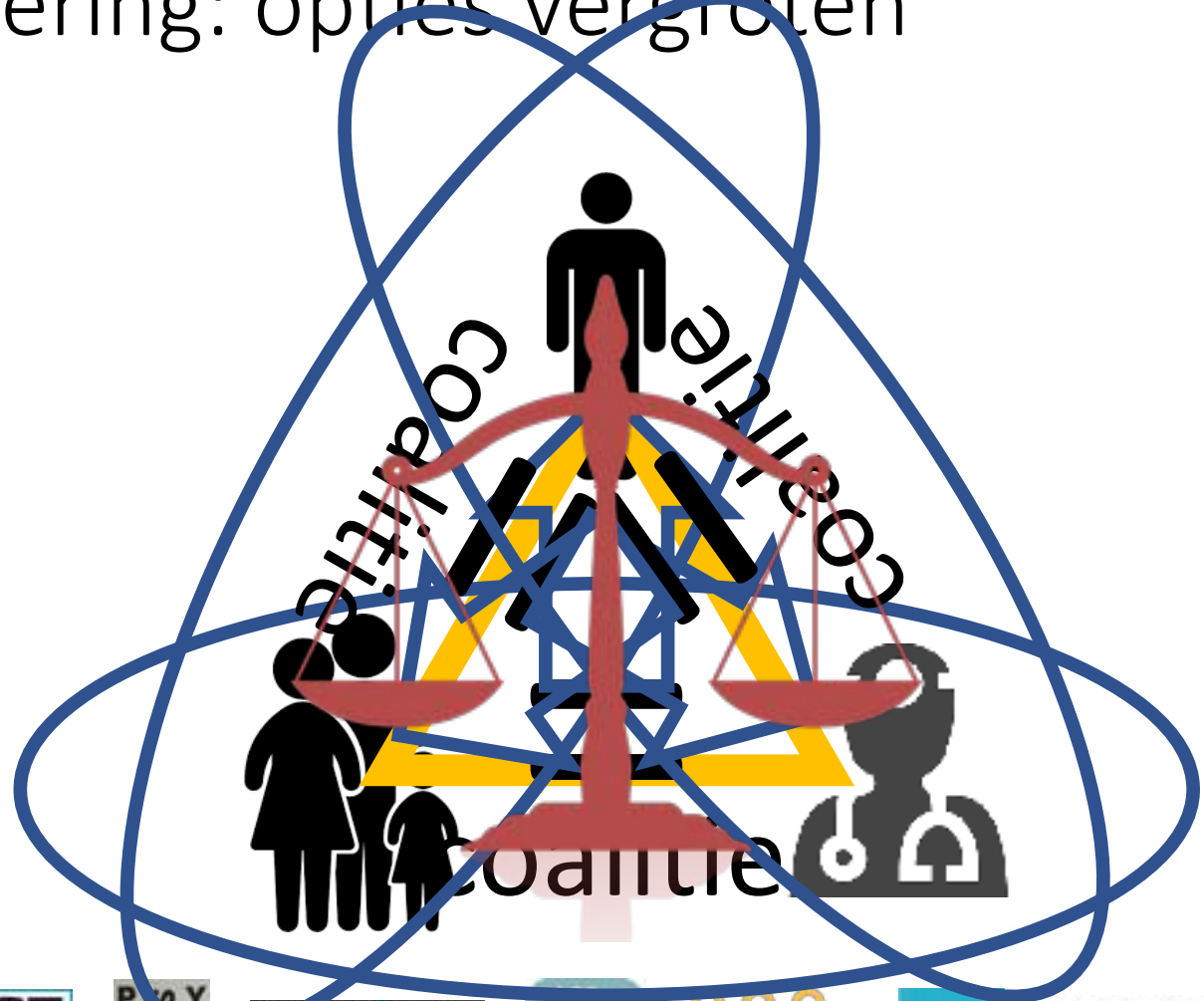
netwerken van netwerken

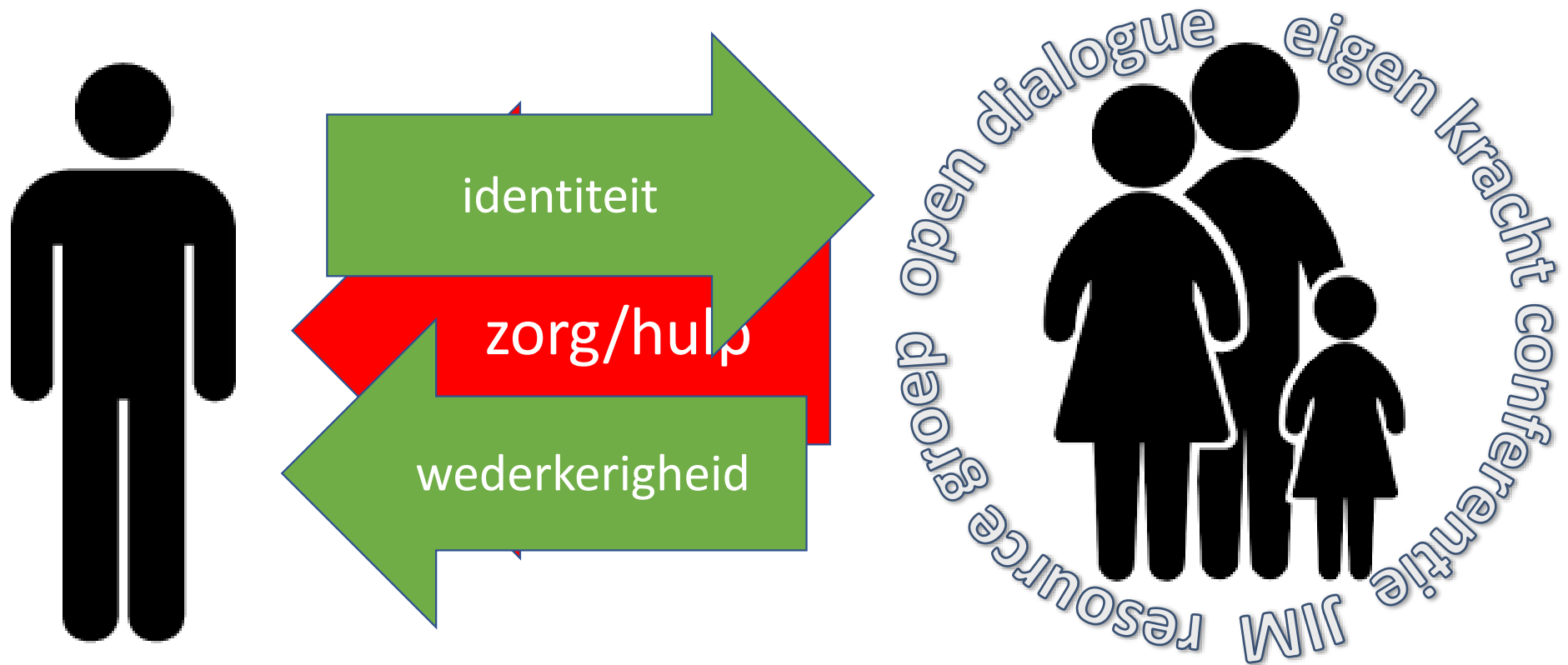
integrale gecontextualiseerde (netwerk) zorg

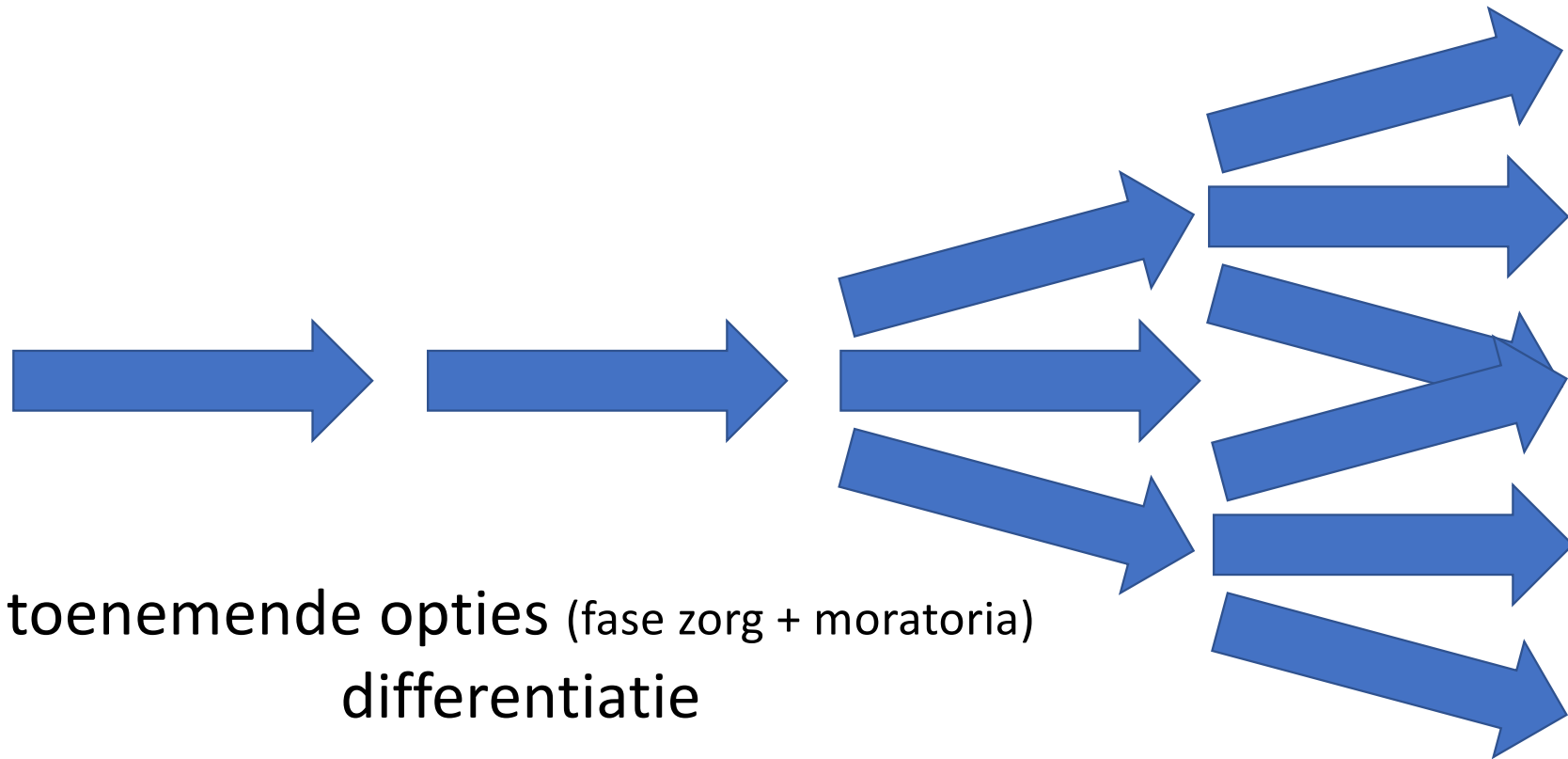
triangulering: opties vergroten

integrale gecontextualiseerde (netwerk) zorg

generalist: parallele, integrale zorg (netwerk)

toenemende opties (fase zorg + moratoria)
differentiatie

netwerken (geen ketens)
(en liefst) zonder tegen-indicaties...

geen selectie maar plaatsing ('prise en charge')

kleinschaligheid

Redesigning
Psychiatry

SAMENBETER
werken aan vitale wijken

KLEINSCHALIGHEID

in de 'wijk' (<15.000inw)
waar mensen hun leven hebben
en betrokken familie en hulpverleners
op 'spontane' (ongeorganiseerde) wijze
collega's vinden (e.g. HA, school, voetbal...)

**optimale hulpverlening:
beschikbare deskundigheid
dus in overlappende (lokale) netwerken
op basis van F2F contacten (geen dossiers)
samen optrekken, elkaar aanvullen, niet
in de steek laten, persoonlijke relaties (+B2B)**

geen stalinistische wijkorganisatie

wel: eenduidige beschikbaarheid
niet: dwang

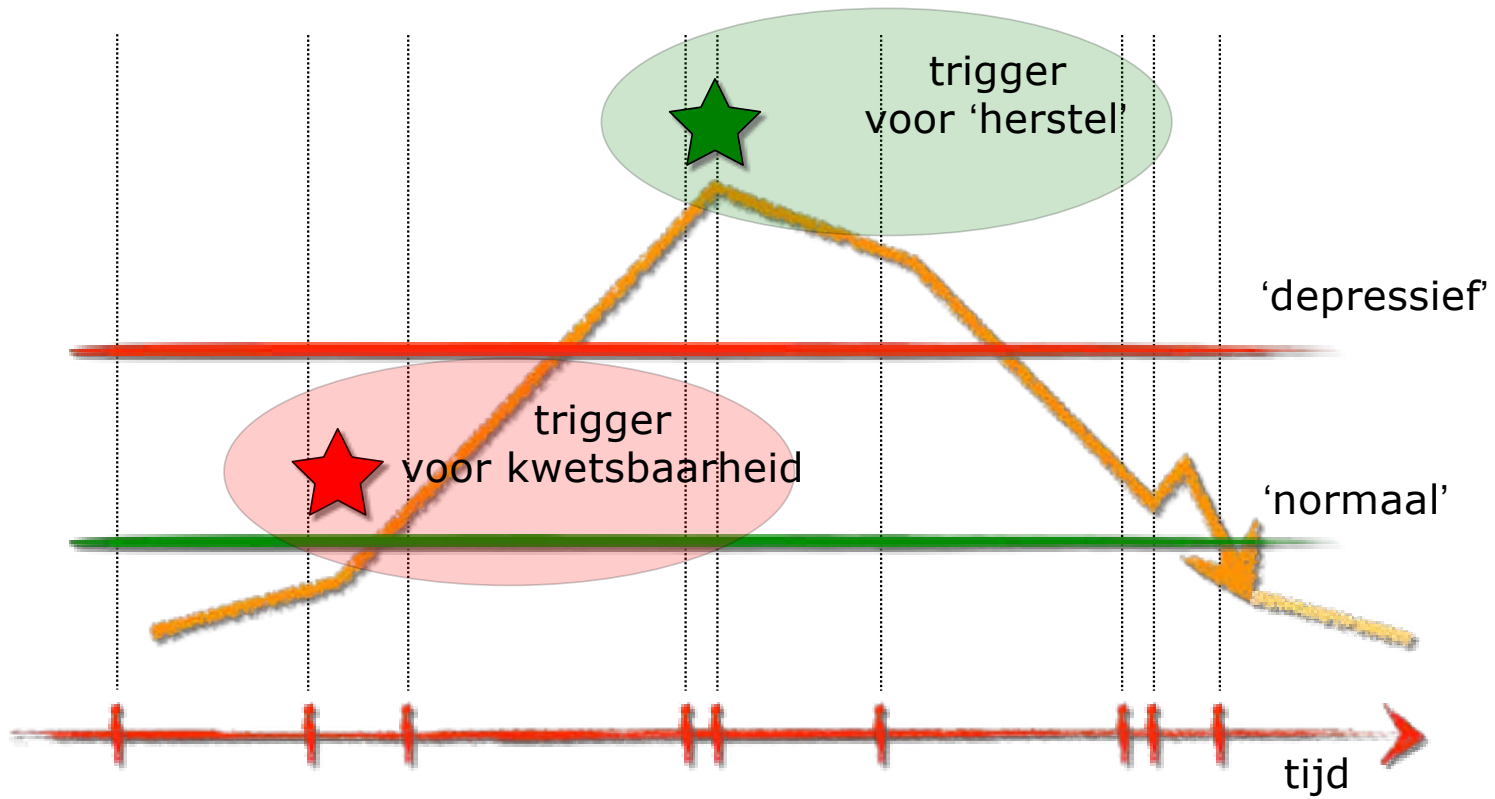

pleidooi voor het dagelijks leven (waarin we willen (iedereen wil) slagen)

Redesigning
Psychiatry

deVries (1997) Recontextualizing Psychiatry

de andere 23(/24) uren; de andere 6(/7) dagen

reconstructie vd film van het dagelijkse leven
10 x 2 min (max) /dag

Psymate™/Hoofdzaken App

info@psymate.eu
www.psymate.eu

nothing about me, without me

Redesigning
Psychiatry

SAMENBETER
werken aan vitale wijken

shared decision making
(patiënt in zijn/haar 'kracht' zetten)

toekomstige kennis is 'verspreid'
kennis is niet is niet enkel 'expert'kennis
maar ook dagelijks leven kennis
(multi-expert samenwerking)
zorg relaties worden evenwichtig(er)

ph.delespaul@maastrichtuniversity.nl

www.denieuweggz.nl

www.samenbeter.org

Redesigning
Psychiatry

